

jedna

Když po dlouhé rekonstrukci konečně otevřeli kavárnu Balaton, dávali do kávy cukr předem – pokud si ji host neobjednal výslovně neslazenou. Gordon na to zpravidla zapomněl, pokrčil rameny, vypil černou s cukrem, sbalil *Peštský deník*, vstal, zaplatil, vyhrnul si límec a vyšel na Rákócziho třídu. Podíval se směrem k náměstí Lujzy Blahové, zahlédl v dálce neonová světla nakladatelství, potom sáhl do kapsy, vytáhl cigaretu a zapálil si.

Pár metrů od něj rozčileně pokřikoval kamelot. Večerní chodci brali noviny z ruky klukovi, jehož zástěru táhlo k zemi velké množství drobných.

Gordon vyrazil k Alžbětinu mostu. Cestou si jen zběžně všiml výkladů, stěží vnímal troubení automobilů. Občas k němu diskrétně přistoupilo nějaké individuum pochybného vzezření, které se u něj pokoušelo udat hedvábné punčochy nebo zcela jistě nezapomenutelné služby nějaké dámy. Gordon se ani nezastavil, odhodil špačka, poté se podíval na hodinky. Když si pospíší, dojde na náměstí Františka Josefa ještě včas. Mohl by samozřejmě nastoupit do autobusu, ale přesto natolik zažíval večerní ruch a shon, že si to zřejmě ani neuvědomil.

Na Karlově okružní třídě pokřikoval jiný kamelot. Gordon nedovedl pochopit, že neochraptí. Podezřívá je, že možná pijí vajíčka jako operní pěvci, ale potom myšlenku zaplašil. Natolik jej to nezajímalo, aby se třeba jednou zeptal jednoho z kolportérů, možností by měl habaděj.

„Gömbös po smrti! Premiér po smrti! Rakev pojede z Německa vlakem! Gömbös po smrti! Vláda svolala mimořádné zasedání!“ křičel asi čtrnáctiletý kluk v čepici na stranu, ve tváři celý rudý. „Večerní Budapešť! Premiér po smrti! Kupte si noviny, velkomožnej pane!“

Gordon jen zavrtěl hlavou.

„Nepotřebuju noviny, hochu. Víím, že premiér umřel,“ utrousil a šel dál. Ty zprávy píšu já, dodal v duchu, tedy pokud se zprávám uráčí, aby jím byly napsány.

Za Apponyiho náměstím zahrnul prudce doprava do Radniční a relativní klid a ticho mu přišlo vhod. Nemohl se vyrovnat s Rónovou aférou: téměř týden na to myslel, prostě nemohl uvěřit, že by bylo pravda, z čeho jej podezřívají. Pracoval na té záležitosti skoro týden, mluvil o tom – nebo se alespoň snažil mluvit – s každým, komu mohlo na Rónovi záležet, ale jako by neustále narážel do zdi.

Přešel po pustém, deštěm smáčeném Alžbětíně náměstí a když zahrnul na třídu Istvána Tiszzy, ledový vítr foukající od Dunaje mu málem sfoukl klobouk. Roztřásl ho na říjen nezvyklý chlad. Ještě ráno vypadalo počasí jinak, takže si nevzal ani šálu, ani rukavice. Namísto podzimního svrchníku si oblékl jenom raglán.

Stráž stojící před budovou policejního velitelství zdravila Gordona, který si už zvykl vcházet do budovy novým vchodem ze

Zrinského ulice. Ten byl vyhrazen pro detektivy. Všichni službukonající důstojníci jej znali, měl ostatně na velitelství vstup volný. Toho večera byl službukonajícím mladý důstojník, který Gordona z neznámého důvodu vždy zdravil s přehnanou uctivostí.

„Dobrý večer přeji, pane redaktore,“ zdravil Gordona, který kývnul na pozdrav a chystal se vyjít po schodech, ale důstojník se za ním ještě ozval.

„Pokud hledáte komisaře Gellérta, pak pan komisař vzkazuje, že momentálně není u sebe. Byl odvolán na neodkladnou poradu.“

„To nic, kamaráde, já na něj počkám v pracovně,“ odpověděl Gordon, ale mladík za přepážkou jej nenechal jít dál. „Jelikož pan předseda vlády Gömbös dnes umřel, a...“ pokračoval, ale pak se zamyslel. „Ale to zajisté ráčíte vědět.“

„Vím, vím, hochu,“ odpověděl Gordon a vyběhl po schodech do druhého poschodí. Na chodbě zahrnul doprava a šel k poslednímu dveřím vlevo. Na každý pád zaklepal. Protože nikdo neodpovídal, vstoupil do kanceláře Vladimíra Gellérta. Pracovna komisaře vyšetřovacího oddělení byla prázdná, jen stolní lampa svítila. Gordon za sebou zavřel dveře a přistoupil k oknu. Gellért zde požíval zvláštní milosti: jeho kancelář byla jednou z těch, z jejichž oken byl výhled na Dunaj. Gordon si zapálil, poté se chvíli díval ven na osvětlený Řetězový most, na Hrad, na Dunaj s plovoucími a kotvícími loděmi a neskutečně pomalu se vlekoucími remorkéry. Zamáčkl špačka a si sedl do jednoho z křesel stojících naproti psacímu stolu.

Vytáhl z kapsy poznámkový blok, aby se podíval, co se vlastně chce od Gellérta dozvědět. Hned v pondělí mluvil s de-

tektivem telefonicky, a tehdy jej požádal, zda by mu nepomohl stran jistých informací o Rónovi. Gordon pro něj již mnoho udělat nemohl, přelíčení s Ernő Rónou bylo zahájeno téhož dne dopoledne, přesto cítil, že je povinován ve věci detektiva vždy ochotného pomoci zjistit pravdu.

Po městě se rozmohli pokoutní směnárníci, kteří se snažili využívat nestálého valutového kursu a přijít ke slušným penězům – často i s nemalým úspěchem. Metody galerky byly potom prosté: lidé Istvána Szörtseyho se vydávali za tajné a docela jednoduše těm směnárníkům sebrali peníze. Nějaký burzovní komisionář jménem Arnold Bondi jednoho dne přišel k Rónovi do kanceláře a stěžoval si, že ho připravili o pět tisíc pengő. Detektiv, jenž se specializoval na podvodníky a falešné hráče, vytáhl fotku chlápka jménem Gyula Grósz, kterého s kolegy – pro trestné činy spáchané v roli falešného policejního komisaře – už nějaký čas sledovali, Bondi ho ale nepoznal. Róna tehdy navrhl, aby napsal udání, což Bondi udělal, a potom pravidelně honil vyšetřujícího, jak věc pokračuje. Když mu Róna oznámil, že se na tom ještě pracuje, Bondi otráveně odešel. Několik dnů nato napsal prostřednictvím svého advokáta udání proti Rónovi, kde stálo, že detektiv od něj přijal sto padesát pengő, za něž slíbil zařídit, aby mu falešní detektivové jeho pět tisíc pengő ochotně vrátili. Ve věci bylo zahájeno vyšetřování a ráno právě začalo první přelíčení.

Že by byl Róna takový pitomec? Že by pro mizerných sto padesát pengő riskoval kariéru, penzi? Záležitost byla nejasná, všichni zapírali. Jedině Bondi a jeho společníci tvrdili, že rozhodně Rónu podplatili. I když byl Vladimír Gellért jedním z ko-

misařů V. oddělení, vyšetřujícího vraždy, zatímco Róna pracoval ve IV. oddělení zabývající se zpronevěrami, podvody a podobnými zločiny, navzájem se dobře znali, a přestože nebyli zrovna přáteli, vždy se mohli jeden na druhého spolehnout. Proto věděl, že mu Gellért pomůže. Když ničím jiným, aspoň jej nasměruje. A pokud ne, tak to taky bude něco znamenat, snad dokonce více.

Gordon se zvedl z křesla. Pendlovky odbíjely devátou. Na stole jako vždy panoval úzkostný pořádek. Ve štosu na levé straně ležela akta aktuálních případů, uprostřed detektivův hustě popsaný kalendář, po pravé straně pak poněkud bokem psací stroj. Před kalendářem secesní bronzový kalamář, před ním násadka na pero, v krabičce pera. Gellért často říkával, že na psací stroj si jakžtakž zvykl, ale s plnicím perem se sžít nedovedl.

Gordon s plnicím perem problémy neměl a násadku na pero považoval za staromilectví a zpátečnictví. Poznámkový blok položil na roh stolu, a právě si chtěl napsat pár otázek, když se náhle narovnal. Vždyť si k tomu může sednout, nejednou už čekal na Gellérta na jeho vlastní židli. Obešel stůl a posadil se. Když však chtěl židli přisunout ke stolu, nešlo to. Židle do něčeho narazila. Gordon se podíval doprava a uviděl povytaženou zásuvku. Zakroutil hlavou. To tady ještě nebylo. Během posledních pěti let udržoval sice s Gellértem ty nejlepší styky, ale ještě se nestalo, že by před ním nechal zásuvky otevřené. Naopak, vždy je pečlivě zamkl a klíč strčil do kapsičky u vesty. Gordon seděl a hleděl na otevřený šuplík. Trochu se sehnul. V zásuvce uviděl složku bez označení, byly to pouze obyčejné úřední desky s nevyplněným štítkem. Zpod obálky čouhal roh fotografie.

Gordon seděl chvíli tiše a nehnutě. Díval se na zásuvku, na složku v ní a na roh fotografie. Zapálil si. Zápalku odhodil do popelníku, vyfoukl kouř a stále se upřeně díval na zásuvku. Cigaretu odložil na okraj mramorového popelníčku a šuplík ještě trochu povytáhl, jen tolik, aby mohl složku vyjmout.

Vzal cigaretu do ruky. Pořádně potáhnul z cigarety, poté vyňal desky ze zásuvky, položil před sebe a otevřel. Viděl dobře: nebylo v nich vůbec nic, jenom dvě fotografie. Na horní byla mladá dívka. Stála u stolku přikrytého háčkovanou dečkou, v pozadí těžký závěs. Výraz její tváře byl zároveň smutný i laškovný. *Vid', že se ti líbím?* vyzvíдалa dívčina tvář. *Vím, že se ti líbím, všem se líbím.*

Gordon se předklonil. Kromě úsměvu na sobě dívka nic neměla. Stála tam frivolně, s vilností a smutkem v jasných očích, s dlouhými stehny, nezvykle plnými okrouhlými prsy, úzkým pasem, s tmavými, lehce zvlněnými vlasy splývajícími na ramena. Gordon slídil v dívčiných očích. Uvědomil se, že v nich nevidí škádlivost, ale vzdor. Její tělo bylo bezchybné, mladé a pružné. Tedy ne zcela. Podíval se na fotografii zblízka, poté ji podržel pod lampou a prozkoumal její levou paži. Pár centimetrů pod loktem se černalo mateřské znaménko veliké asi jako dvoupengo, stěží větší.

Gordon odložil fotografii a vzal si druhou. I ta byla zhotovena v ateliéru, ale za zcela jiných okolností. Na portrétu se do fotoaparátu dívala stejná dívka. Vlasy měla sepnuté, její tvář byla vážná, nebylo na ní ani stopy po vzdoru, spíš smutek. Pravidelné rysy, silné obočí, jasný pohled. Nebylo třeba dívat se na druhou fotografii: jedná se o stejnou dívku.